

„V ednosti je moč“.

„A ti, leseni svetec, stečl, kar ti noge dajo, pa reci tvojemu sodecu, naj pusti račune, ker sti došli v Zagreb njiju milosti gospod ban in gospa banica. Pa naj se sodec urno pobriga za stan, za peč, je-li si čul tepec?“ zavrnil je desetnik banskih konjikov.

za njo se je valila ogromna množica liki črn oblak. In poleg tega prelepo poletno jutro, prekrasen prizor zares! Prsa so se nam širila same radosti, pozabili smo ta trenutek vseh britkosti, pozabili na tužno položeno svojo — — — radovali smo se, zročili na ta prelepi prizor, v tolažilni zavesti, da smo še tu in da ostanemo tu!

Kdor pozna prestrano cerkev sv. Antona novega, zračni si lahko, koliko ljudstva se je zbralo tu, ako mu povemo, da niso mogli vsi v cerkev, ampak jih je vse polno moralo ostati pred cerkvijo.

Po dokončani službi božji vrnili se je sprevod v istem redu in ob sviranju lepe hrvaške koračnice do prostorov „Del. podp. društva“. Ob sviranju cesarske pesmi in ob živio-klicih velike in razoglave množice nesli so pohraniti zastavo, na kar se je ljudstvo razšlo v najlepšem redu. Oblasti so se lahko prepričale vnovič, kako mirno in dostojno je naše ljudstvo, ako je nihče ne izživlje.

Pri veselici na vrtu „Mondo nuovo“ bila je udeležba ogromna iz vseh slojev naroda. Dozdeva se nam, da nismo še videli tako natlačene tega prostranega vrta. Vrt je bil lepo odličen zastavami in lampijoni, svirala je godba veteranov večinoma slovenske skladbe, prižigali so se umetni ognji, pel je pevski zbor „Slovenskega pevskega društva“ tako precizno, da so morali ponavljati sleherni komad, mešani zbor „Oj planine“ pa je izval pravi orkan navdušenja — vso čast pevovodji Bartelu! — in na kegijšču so se zabavali prijatelji te igre.

Med vsopredom je izustil primeren govor predsednik „Del. podp. društva“, gosp. profesor Mate Mandić. Zmisel tega govora je bila:

Danes praznujemo dvojen praznik: rojstni dan našega milega vladarja in obletnico blagoslovljenja naše zastave. To je že 13. obletnica, kajti zastava se je blagoslovila 1. 1882. Omenivši pomen in važnost zastave, naglašal je govornik, da se slovenski delavec zbira okoli te zastave, kako se isti bori v prvi vrsti za svoj obstanek, vsakdanji kruh. Poleg tega dobiva slovenski delavec pod to zastavo obrambe svoje narodnosti pred napadi nasprotnega življa. Pozivlja torej slovenske delavce, da se v bodoče vsi trdno oklenejo te zastave, pod katero si pridobijo svoje gnotne in duševne pravice in si ohranijo značaj slovenskega delavca. Ta ohranitev je nujna za nas kot Slovence in Slovane in potem tudi kot avstrijske državljane, kajti država v težkih položajih se more naslanjati le na pošteni slovenski življ tu ob obalnih Adrije. — Omenivši še dolžnosti in pravice delalskega stanu priporočal je delavcem, naj nikdar ne pozabijo svoje vere, svojega sladkega materinega jezika in poznanega poštenja slovenskega delavca! Konečno je govornik pozival vse prisotne, naj se trudijo, da se pod to našo krasno zastavo zbere tudi ves oni slovenski življ, ki do danes ni še v našem krogu: pod to zastavo si zagotovimo društveno in narodno bodočnost. V to ime kliče: Živelo naše „Delalsko podp. društvo“?!

Po tem vskliku je godba zasvirala cesarsko himno, zastavonoša je poveznil društveno zastavo, a med občinstvom se je dignil pravi vihar ploskanja in živio-klicev.

Navdušenje, prouzročeno potem govoru, trajalo je potem med vso veselico: bil je pravi slovenski večer.

Kakor ob zjutranjem delu slavnosti, prešinjala nas je tudi zvečer sladka zavest: še smo tu in ostanemo tu! In trdnja je naša nada nego kedaj poprej, da se spolnijo besede govornika Mandića ter da srečno prebijemo sedanje kritične žase. V tej zavesti in v tej nadi kličemo iz srca: Živelo naše vrtlo „Del. podporno društvo“, ta zasloba in trdnjava naša!

Iz Trsta nam pišejo: Dne 12. t. m. vršila se je kazenska razprava pri tukajšnjem deželnem sodišču. Ta razprava bila je po mojem menenju dvojnega pomena in sicer bil bi prvi ta, ker nam je ta razprava pokazala, kam dovede odpadništvo, ali bolje rečeno: vzgajanje slovenskih otrok v „aviti colturi“, drugi pomen pa leži v jako poučni razpravi sami ob sebi. — Omenjenega dne sedela sta na obtožni klopi zakonska N.; on sin pomjanskih starišev, a ona Kraševka, seveda vzgojena v laškem duhu. — V neki

hiši zagate S. Eufemija stanuje poleg omenjene zakonske dvojice naš človek Pirjevec s svojo družino. Med tema družinama vnelo se je iz ničevih vzrokov strastno sovraštvo in ni ga bilo dneva, da ne bi bilo slišati vsakovrstnih psov med omenjenima, posebno pogostoma pa so padali „ščavi“ itd., katerih lepih izrazov se je posluževala obitelj N. Došlo je tudi do pretenja in konečno do pretepa; N-eva žena pretepla je Pirjevčev. N-eva dvojica pa še ni bila zadovoljna s tem, ampak šla je na policijo in zatožila Pirjevca raznih zločinov, tako, da je policija Pirjevca zaprla. Ker se je pa pokazalo vse ovaštvo neutemeljeno, izpustili so Pirjevca že naslednji dan. Videvša dvojica, da njiju ovaštvo ni imelo zaželjenega vspeha, hitela sta zopet tožiti Pirjevca zaradi nevarnega pretenja, češ, da se jima je nevarno grozil, ko je bil prišel iz zapora. Pirjevca so zopet prijeli in to pot je siromak sedel 12 dni. Sedaj še-le spoznala je oblast hudobijo N-evih in stvar obrnila se je zlo proti njima. Omenjenega dne dobila sta: Emil N. 5, njegova žena pa 8 mesecev težke ječe in sicer zaradi nevarnega pretenja, krivega pričanja in nagovarjanja drugih oseb h krivemu pričanju. — To so posledice laške vzgoje, ki uči odpadnike zasramovati lastno slovensko kri.

Iz Ljubljane nam piše naš stari „pohajkovelec“ 19. t. m.:

Finale — „pasjih dni“! Ozračje se je ohladilo in ljubljanska pomelkužena gospoda se že zavija zjutraj in zvečer v svoje „ogrinjače“ in „zavijače“. Tujci nas zapuščajo in domači „somerfriljerji“ — okolo 8000 jih je! — požirajo zadnje porcije gorskih dobrot in krepil. Tu se suče po gozdni sencii število ljubljanskih družin, tam na divnem Bledu uživa polnoživotna kmetijska „gospa“ — izvirna podoba žive lenobe in napihnjenosti — v družbi mladega uradnika-samca in še kacega „čestilca“ sladkosti tega pozemeljskega raja, doma pa pili in sestavlja nje mož razna koleša. Ondu zopet jadikuje zapuščeni soprogo — udovstvu, in udova po — družbi, in človek bi kar zbesnel v tem — prevare polnem labirintu! — No, pa kakor pri vseh. je tudi pri naših „somerfriljerjih“ največ „boleznih“, ki čujejo na ime Nirvane lenobe, na „dolce far niente“, na občutljivost in napekost v „živcih“ in vrag sam jih pogrunta vse tiste razne „revmatizme in migréne“, ki se dajo kurirati le izven doma in mestnega ozidja.

Jaz pa ne bom čakal, sem dejal, konca letošnjih „pasjih dni“ in razpusta deželnega zbora kranjskega, nego pišem Vam rajše poprej, kar mislim, da bi se lahko prigodilo, da bi potem polenili se in bi zaostale ali pa morda tudi čisto izostale zanimivosti iz našega mesta — „tramov in barak“! —

Kar se potresa tiče, Vam povem, da se v Ljubljani že živ krst ne zveni več zanj. Novih potresnih sunkov ni več, nego le drugih je še dovolj; lu pa razpok, teh prokletih „špranj“, in malih in velikih „luknj“ — kakor bi dejal naš Ribničan, teh je še vse polno po Ljubljani, kar na izbér kakor pri kakem kramarji blaga na semnju. Pa se krpajo, maše in „bašejo“ te luknje, pa spred in zad nič ne zaleže, ali pa prav malo, dokler ne prične vlada rožljati s tistimi milijoni, stotisočaki in tisočaki, kar jih ima v svoji bisagi. Potem zginejo še le tiste luknje in špranje, ki smo jih dobili o Velikonoči letos — za piruhe! — Te „rane“ zginejo zatem počasi, samo — trami in barake ostanejo še nekaj časa za spomin na — „staro Ljubljano“ —, če bomo sploh kedaj imeli — „novo“!... „Aber Laibach, diese kranische Bauernstadt, hat ka Sinn für Fortschritt und Cultur!“... se drgnejo ob našo podprto in razbito centralo ljudje, ki prihajajo semkaj — rekognoscirat! —

Je že prav, naj nas le klestijo! saj jim dajemo sami polena in krepelca v roke, tem kultiviranim nemškim — Izancem! Da bi le vse to vsaj kaj pomagalo!...

Kar se tiče „pasjih dni“, moram reči, da so bili „hudi“; kar se pa tiče — deželno-zborskih volitev, pa trdim, da bodo še hujše! Zlasti tam bo hudo, koder rase vino: volitve bodo predkone koncem oktobra — trgatve pa tudi in tako bo marsikje z moštom vred — vrelo! „Vrè“ sicer z malimi presledki pri nas zmiraj, včas pri 40°, včas pa le pri 32° politične „ice“, in včas se opeče ta, včas zopet ona partija, samo jeseni ne vem kdo

jo skupi najbolj. Predkone — volilci! Naša dva politična „kužka“ že praskata z zadnjima nogama po papirji in renčaje pozivata drug drugega na — „ravs“. Ko bi prišel kdo, g. urednik, ki bi malo „okrtal“, kako bi jima dobro delo! Kaj pravite?! — Ali tam zadej pa stoji nemška garda in se v pest smeje temu rovanju in dela račune...! Politični naši ljudje se rujejo; Nemci, baron Hein in Jakob diplomat pa vlečejo „dividendo“ in gospodarijo! Zakaj ne pride še en potres, da bi stresel nekoliko naše ljudi za lasce in ušesa!

Sicer se nam pa dobro godi! Milijone in stotisočake imamo kar na razpolago (v žepu še ne!), pa mnogo jih na ta račun obira ob nedeljah zunaj ocvrta piščeta in se vozi v šljakarju, le narod slovenski na Kranjskem nema moža-vodnika, ki bi nesebično delal zanj in ga pošteno „vodil“ (pa ne — za nos!).

Ljubljana se počasi prenavlja, pa ne prasa — kako! Politika kranjska pa ne pride iz starega tira, kakor tudi ljudje ne, ki se ji „štulijo“ za dirigente! — Pa, jesen bo kmalu tu, tedaj se očisti pri nas nekoliko vse tisto — okuženo — politično ozračje! — Fiat!

Obletnica uporabe Behringovega seruma. Prevčerašnjem minolo je leto dni, odkar je v tržaški bolnišnici v porabi Behringova zdravila krvna voda proti daviči. S tem sredstvom zdravili so v omenjeni dobi v tukajšnji bolnišnici 1009 otrok, obolelih za davičo. Umrla jih je le 164, torej 16.25%. Predno je bilo v rabi Behringovo sredstvo, umrlo je povprečno 67.50% za davičo obolelih otrok. A zdravniki so uverjeni, da bi se tudi sedanjih 19-21% odstotkov dalo izdatno znižati, ako bi stariši prinašali svoje obolevle otroke takoj v bolnišnico, namesto da čakajo, da se bolezen razvije in da je že prepozno. Takih lahkomišelnih starišev je, žal, le preveč!

Najden spoočetek. Včeraj zjutraj našla je gospa Marija Predonzani, stanujoča v IV. nadstropju št. 1 ulice dei Tintori na stopnicah v I. nadstr. v časniki zaviti spoočetek. O tem so obvestili stražarja in zatem sta prišla na lica mesta nadzornik Zimmer ter zdravnik dr. Fonda od zdravniške postaje in pozneje preiskovalni sodnik Sbiša ter policijski kancelar Kraiczek. Zdravnik je konstatoval, da ima spoočetek 3 do 4 mesece ter da je bil prej dlje časa pohranjen v spiritu. To čudno najdbo odposlali so v mrtvašnico k sv. Justu na razpoloženje sodišču.

Ponesrečen otrok. Predčerašnjem popoldne ostavila je soproga mizarja Piccolina, stanujočega v I. nadstropju hiše št. 3 v ulici Ferriera, svojega 12letnega sina Hermenegilda samega v sobi in šla pomenkovat se s sosedami. Otrok je, kakor žal, navadno, splezal na okno, zgubil ravnotežje in telebnil na tlak v dvorišče. Ponesrečenega fantiča odnesli so v bližnjo Manzonijsko lekarno, kamor je prišel zdravnik z zdravniške postaje. Dete se je sicer le neizdatno pobilo na lico, toda pretreslo si je o padu možgane. Odpeljali so je v bolnišnico.

Grozna nesreča. Iz Peterburga javljajo, da je topničarska vojašnica v Tuli zletela v zrak. 300 oseb je mrtvih, med njimi več častnikov. Vojašnica je bila namreč izpod kopana in rov napolnjen z razstrelivom. Več oseb so zaprli.

Ogenj. Minolo noč je pričelo goret v prodajalnici zelenjave bivšega stražarja Matije Furlana v hiši št. 12 ulice del Lazza-retto vecchio. Ko so prihiti gasilci, zgorelo je več kosaric in razpočilo je več steklenic vina. Gasilci so se trudili skoro jedno uro, dokler niso udušili ognja. Škode je okolo

200 gld., toda pogorelo blago je bilo zavarovano.

Policijsko. Včeraj ukradel je nepoznan spreten tat 64letnemu kmetu Mateju Čendaku z Voloskega novčarko s 5 gld. iz žepa. Siromak je prišel po opravih v Trst in v veliko svoje iznenadenje moral se je na svojo škodo osvedočiti o glasoviti spretnosti tržaških tatov. — 49letno Ivano Greblo iz Ospa so zaprli, ker je prišla v Trst, dasi je bila že izgnana od tu. — Te dni izginol je na tukajšnji postaji južne železnice kovčeg, napolnjen z obleko, vredno 60 gld. Kovčeg je bil oddal na železnico posestnik Nikola Fragiaco iz Pirana. Vse poizvedovanje po izginolem kovčegu bilo je doslej brezuspešno.

Na današnji Incerat g. Emila Hackerja opozorjamo slovensko občinstvo. Restavracija „Zur Stadt Frankfurt“ je znana osebnost vsem ljubiteljem piva in je na dobrem glasu od nekdaj.

Koledar. Danes (22.): Timotej, mučenec; Hipolit. škof. — Jutri (23.): Filip. Ben.; spoznalec; Bogovoljka. — Mlaj. — Solnce izide ob 5. min. 15 min., zatoni ob 6. uri 53 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri jutraj 21.5 stop., ob 2. pop. 26 stop. C.

Najnovejše vesti.

Praga 21. Tukajšnje porotno sodišče je obsodilo rudokopa Antona Hofmanna na smrt na višalih, ker je umoril rudniškega nadzornika Reytta pl. Baumgartena in je streljal na paznika, ki ga je hotel ujeti.

Sredce 20. Glasi se, da je princ Ferdinand opustil misel nastaniti se v Vilni, ampak hoče tu počakati povrnitev svoje soproge in prince Borisa.

Madrid 20. Brzojavka iz Havane javlja, da je 18 moških junaško branilo utrdbo pri Ramblazi proti 200 ustašev. Od onih 18 moških je ranjenih 15. Zapovedujoči general je predložil, da se nagradi vse možno onega oddelka.

Zahvala.

Podpisano predsedništvo „Delalskega podpornega društva“ se najiskrenejše zahvaljuje slavnemu „Slovenskemu pevskemu društvu“, ki je blagohotno sodelovalo pri naši veselici minole nedelje, vsem blagim dobrotnikom društva in sploh vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je letošnji slajno vršila obletnica blagoslovljenja naše društvene zastave.

Predsedništvo „Del. podpornega društva“. Perušek, tajnik. Mate Mandić, predsednik.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.71—6.73. Pšerica za september 1896 6.28 do 6.80. Oves za jesen 5.53—5.55. Rž za jesen 5.32 5.34. Koruza za juli-avgust 5.55—5.60 za maj-juni 1896 4.45—4.46. Pšenica nova od 75 kil. f. 6.10—6.15 od 79 kil. f. 6.15—6.20. od 80 kil. f. 6.20—6.25 od 79 kil. f. 6.30—6.35, od 82 kil. f. 6.40—6.45. Ječmen 6.70—7.—; neosn 6.—; 4.80 rž nova 5.40—5.50. Pšenica: Poudbo ugodne, mlinski rezervirani, 5 nvl. ceneje. Rž, oves in koruza tudi 5 nvl. ceneje. Vreme: lepo.

Praga. Noralilirani sladkor za avgust f. 12.80, nova letina 12.70.

Praga. Centrifugal novi, postavljeni v Trst in carino vred odpošiljatev pracoj f. 38.50.—, avgust sept. f. 28.75.—. — Concaas 29.—. — Ostvorni 30.—. — V glavah (sodih) 30.25.—.

Havra. Kava Santos good average avgust 94.25 za november 93.—, mlačno.

Hamburg. Santos good average za september 74.70 december 73.50 mare 72.75 mirno.

Dunajska borza 21. avgusta 1896

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.95	100.90
„ „ „ v srebru	101.20	101.15
Avstrijska renta v zlatu	123.10	123.15
„ „ „ v kronah	101.35	99.95
Kreditno akcije	899.75	898.25
London 10 lat.	121.05	121.50
Napoleoni	9.50/	9.61
20 mark	11.85	11.84
100 Italj. lir	45.75	45.75

Tobakarna

na ugodnom mestu se proda ali pa da v najem. — Več je možno izvedeti pri uredništvu našega lista.

Mlad mož

izvaden v vseh pisarniških opravilih, z lepo pisavo iče primerne službe, več je slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. — Natanljneje se pojave pri upravnistvu „Edinosti“, ulica Molin piccolo št. 3, II.

RESTAVRACIJA

„Zur Stadt Frankfurt“

Udano podpisaneu je čast naznaniti slavnemu p. n. tukajšnjemu občinstvu in vsej garniziji, da z 24. t. m. prevzame na lastni račun to staroznano gostilno.

Podpisani se bode trudil vsikdar, da si pridobi blagonaklonjenost svojih gostov z najboljšimi pijačami, izborno kuhinjo, točno postrežbo in nizkimi cenami.

Priporoča se za obilen obisk
Emil Hacker.